Халқ сўзи

Ўзбекистон – келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган ● WWW.XS.UZ ● E-mail: info@xs.uz ● 2017 йил 10 август, № 157 (6851) Пайшанба

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодини телефонингиз орқали сканер қилинг.

ТАШАББУСКОРЛИК, АМАЛИЙ НАТИЖАЛАРГА ЭРИШИШГА ИНТИЛИШ, ИНТИЗОМГА ҚАТЪИЙ РИОЯ ЭТИШ – БЕЛГИЛАНГАН ВАЗИФАЛАРНИ БАЖАРИШНИНГ МУҲИМ ОМИЛИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев раислигида 9 август куни Тошкентда жорий йилнинг ўтган 7 ойи мобайнида мамлакатимизни ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегиясига мувофиқ давлат ва жамият ҳаётининг барча соҳаларини янгилаш, иқтисодиётни эркинлаштириш ва аҳоли учун муносиб турмуш шароити яратиш, давлатимиз раҳбарининг жойларда халқ билан мулоқоти чоғида белгиланган мақсад ва вазифаларнинг бажарилишига бағишланган селектор йиғилиши бўлиб ўтди.

Унда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталари раҳбарлари, Бош вазир ва унинг ўринбосарлари, вазирлик ва идоралар раҳбарлари, видеоалоқа орқали Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси Раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар, туманлар ҳокимлари, тармоқлар мутасаддилари иштирок этди.

Йиғилишда Шавкат Мирзиёев ўтган давр мобайнида мамлакатимизни ривожлантиришга қаратилган 20 дан ортиқ қонун, Президентнинг 180 дан ортиқ Фармони, 450 дан ортиқ қарори қабул қилингани ва бу жараён узлуксиз давом этаётганини, ушбу меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларнинг амалдаги ижросини таъминлашда барча бўғиндаги раҳбарларнинг масъулиятини ошириш зарурлигини таъкидлади.

Давлатимиз раҳбари қайд этганидек, жойларда аҳоли билан ўтказилган учрашувлар, Бош вазир ва унинг ўринбосарлари, вазирлар, тармоқлар раҳбарлари ва ҳокимларнинг ҳисоботлари ҳали ҳудудлар билан боғлиқ камчиликлар ва муаммоларга тўлиқ барҳам берилмаганини кўрсатмоқда.

Бунинг асосий сабабларидан бири шу пайтгача марказий органлар ва маҳаллий ҳокимият идоралари ҳамда асосий ижрочи бўлган қуйи бўғин ўртасида ўзаро самарали ҳамкорлик таъминланмаётганидир. Аксарият масъул шахслар фақат кўзга яққол ташланадиган муаммолар ечими ёки юқоридан бериладиган топшириқлар ижроси билан чекланиб қолмоқда. Уларда муаммоларни комплекс ҳал этиш борасида ташаббускорлик сезилмаяпти.

Яна бир сабаб шуки, марказий идоралар вакилларининг ҳудудларга хизмат сафарлари тегишли тарзда мувофиқлаштирилмаётгани оқибатида уларнинг кўпчилиги бир-бирини такрорлаяпти. Жойлардаги раҳбарлар марказдан келганлар билан бирга юришга мажбур бўлиб, ўзининг бевосита вазифаларидан чалғимоқда.

Шу билан бирга, ижтимоий-иқтисодий ислоҳотларни баҳолашда жойлардаги ҳақиқий аҳволни танқидий таҳлил қилишга етарлича эътибор қаратилмаяпти. Ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурларини ишлаб чиқишда улардан ҳар бирининг ўзига хос хусусиятлари, хом ашё ресурслари, ривожланиш даражаси ва эҳтиёжи тўлиқ ҳисобга олинмаяпти.

Айни пайтда республика ва маҳаллий бюджетларни шакллантириш ва тақсимлаш, инвестиция дастурларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш механизмлари устувор лойиҳаларни манзилли ва ўз вақтида молиялаштиришни таъминламаяпти.

Шунингдек, кўплаб ташкилот ва идораларда ижтимоий-иқтисодий ривожланишга доир энг муҳим дастурларни амалга ошириш ўрнига, аксарият ҳолларда, фақат йиғилишлар ўтказиш ва пухта ўйланмаган қарорлар қабул қилиш, амалий иш қолиб, қоғозбозлик билан шуғулланиш ҳолатлари учраяпти.

Шу муносабат билан Президент Шавкат Мирзиёев Бош вазир ўринбосарлари, вазирлик ва идоралар, хўжалик бирлашмалари ва ҳокимликлар мажлислар сонини кескин қисқартириш, кўриладиган масалаларга бевосита алоқаси бўлмаган давлат идоралари, жамоат ташкилотлари ва бошқа муассасалар раҳбарларини таклиф қилмаслик зарурлигини таъкидлади.

Бош вазир А. Арипов ва Бош прокурор И. Абдуллаевга мажлисбозлик, қоғозбозлик ва ҳисоботбозликни кескин камайтириш, давлат идоралари фаолиятида маълумот алмашишда замонавий ахборот технологияларидан кенг фойдаланиш бўйича Ҳукумат қарорини ишлаб чиқиб, ижросини алоҳида назоратга олиш вазифаси юкланди.

Президент Шавкат Мирзиёев жойлардаги аҳволни баҳолаш учун махсус ишчи гуруҳ томонидан саккизта вилоятдаги вазият ўрганиб чиқилгани ва бу жараёнда қатор камчилик ва муаммолар аниқланганини маълум қилди. Хусусан, Сурхондарё, Қашқадарё, Бухоро, Жиззах ва Навоий вилоятларининг айрим туманларида ичимлик суви таъминоти борасидаги аҳвол қониқарли эмас. Кўп қаватли уйларнинг томи таъмирталаб, оқова сув тизими ишдан чиққан, уйларнинг атрофини ободонлаштириш суст амалга оширилмоқда.

Барча вилоятлар марказларида иссиқлик таъминоти тизими деярли ишламайди. Аксарият шаҳар ва туманларда электр узатиш тармоқлари ва трансформатор пунктларини капитал таъмирлаш кечикмоқда. Қўшимча суюлтирилган газ, газ баллонлари ва уларни ташийдиган махсус автотранспорт воситаларига эҳтиёж ҳамон катталигича қолмоқда.

Ҳудудларда маиший чиқиндиларни тўплаш, ташиш, қайта ишлаш, утилизация қилиш ва кўмиш ишлари тизимли равишда ташкил этилмаган. Айрим туманларда ноқонуний чиқиндихоналар бартараф этилмаган.

Шу муносабат билан Президент Шавкат Мирзиёев жойлардаги муаммо ва камчиликларга Бош вазир ўринбосарлари, ҳукумат аъзолари, давлат ва хўжалик бошқаруви органлари раҳбарлари, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси, вилоятлар, туман ва шаҳарлар ҳокимлари шахсан эътибор қаратиши зарур эканини таъкидлади.

Йиғилишда қайд этилганидек, "Ўздонмаҳсулот", "Ўзбекнефтгаз", "Ўзкимёсаноат" ва бошқа тармоқлар корхоналарида энергия сарфи ва ортиқча ишлаб чиқариш харажатларини камайтириш борасида етарлича иш олиб борилмаяпти. Оқибатда маҳсулотлар рентабеллиги ва рақобатдошлиги пастлигича қолиб, электротехника, енгил ва кимё саноатининг 63 йирик корхонасида ишлаб чиқариш ҳажми 645 миллиард сўмга камайган.

Шундан келиб чиққан ҳолда, Вазирлар Маҳкамасининг Иқтисодий комплексига жойлардаги иқтисодий-молиявий муаммоларни тизимли ҳал қилишни ташкил этиш вазифаси топширилди. Бунда жойлардаги иқтисодий комплекс идораларининг саъй-ҳаракатларини бирлаштириб, уларнинг ҳудудларни ривожлантириш, жумладан, янги корхоналар ва янги иш ўринлари ташкил этиш, шу орқали аҳолининг турмуш шароитини яхшилашдаги иштирокини ва дахлдорлик ҳиссини кучайтириш зарур.

Давлатимиз раҳбари икки ойда барча ҳудудда биттадан туманда иқтисодий комплекс ишини намунали тарзда ташкил этиб, барча шаҳар ва туманларга жорий этишни таъминлаш тўғрисида кўрсатма берди.

Йиғилишда жамиятимиз ҳаёти ва мамлакатимизнинг барқарор ривожланишига жиддий таъсир кўрсатадиган жойлардаги маънавий муҳит соҳасидаги ишлар муҳокама қилинди.

Таъкидланганидек, барча ҳудудларда, ҳар бир маҳалла ва оилада маънавий муҳитни яхшилаш мақсадида уйма-уй юриш ва бунга кенг жамоатчиликни жалб этиш юзасидан янги иш услублари жорий этилганига қарамай, ҳали кутилган натижаларга тўлиқ эришилгани йўқ. Масалан, Фарғона вилоятида вояга етмаганлар орасида жиноятчилик ўсган. Умуман, ўтган 7 ой мобайнида вилоятда вояга етмаганлар томонидан 129 жиноят содир этилган. Вилоятнинг 10 шаҳри ва туманида вояга етмаган болаларни уйда яширинча диний ўқитиш ҳолатлари аниқланган.

Бунинг учун Хотин-қизлар қўмитаси, Халқ таълими вазирлиги, Ўзбекистон ёшлар иттифоқи, "Нуроний" жамғармаси ва маҳаллалар раҳбарлари бевосита жавобгардир.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг куни кеча қабул қилинган "Ҳудудларнинг жадал ижтимоий-иқтисодий ривожланишини таъминлашга доир устувор чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарорига мувофиқ, маҳаллий ҳокимият органлари фаолиятига қатор янги механизм ва услублар жорий этилмоқда. Хусусан, Бош вазир ва унинг ўринбосарлари ҳудудларга қайтадан бириктирилди. Бу мутасаддилар тегишли ҳудудлардаги муаммоларни самарали ҳал қилиш мақсадида давлат ва хўжалик бошқаруви органлари фаолиятини мувофиқлаштириш, уларнинг жойлардаги ҳокимликлари билан ўзаро ҳамкорлигини йўлга қўйиши керак.

Маълумки, Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар, туманларни комплекс ривожлантириш масалалари бўйича секторлар ташкил қилиниб, уларга ҳоким, прокуратура, ички ишлар ва солиқ идоралари раҳбарлари бошчилик қилмоқда. Ушбу секторлар иши "маҳалла — туман — вилоят — республика" кетма-кетлиги асосида ташкил этилиб, уларнинг вазифа ва мажбуриятлари белгилаб берилди.

Аввало, сектор раҳбари маҳалла даражасида ўзига бириктирилган ҳудудлари ҳар бир хонадонга ҳар чоракда камида бир марта бориб, у ердаги вазият, ижтимоий муҳит, болалар тарбиясига муносабат, аниқланган муаммоларни ҳал этиш чоралари ва билдирилган таклифларни қайд этиб бориши зарур.

Жойида ечилмаган муаммоларни туман, вилоят ва республикани ривожлантириш дастурига киритиш юзасидан таклифлар тайёрлаш керак.

Шу билан бирга, маҳаллаларда аниқланган муаммоларни таҳлил қилиш асосида туманни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш бўйича "йўл хариталари" ишлаб чиқилиб, уларнинг амалга оширилиши таъминланиши лозим.

Айни пайтда, туманларда аниқланган ва вилоят даражасида ҳал этиладиган муаммолар юзасидан Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳрини ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш бўйича "йўл хариталари" ишлаб чиқиш керак.

Шунингдек, Вазирлар Маҳкамаси даражасида ҳудудларни "йўл хариталари"ни амалга ошириш самарадорлигини таҳлил қилиб, давлат ва ҳудудий дастурлар ишлаб чиқиш, ҳар чоракда давлат раҳбарига ҳисобот бериш тизимини жорий этиш лозим.

Яна бир масала шуки, сектор раҳбарлари ҳисоботларини Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, вилоятлар, туманлар ва шаҳарлар халқ депутатлари Кенгашларида тинглаб бориш тизимини жорий этиш керак. Бу уларнинг масъулиятини оширувчи муҳим омил бўлади.

Шу билан бирга, секторлар фаолиятини оммавий ахборот воситаларида ёритиб бориш, уларнинг ишини халққа танитиш зарур. Бу масала юзасидан Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси ва Ўзбекистон Миллий ахборот агентлигига жойлардаги секторлар томонидан амалга оширилаётган ишларни ёритиш учун махсус рукнлар ташкил этиш, маҳаллий телеканаллар ва радиоларда алоҳида кўрсатув ва эшиттиришлар, газета ва журналларда алоҳида рукнлар ташкил этиш вазифаси топширилди.

Йиғилишда Президент Шавкат Мирзиёев қатнашчиларнинг эътиборини бугунги кунда мамлакат миқёсида, ҳудудлар ва тармоқларда ҳар чорак якуни бўйича мажлис ўтказиш амалиёти эскирганига қаратиб, янги концепция ишлаб чиқиш ва уни татбиқ этиш зарурати юзага келганини қайд этди.

Бунда, аввало, фуқаролар, тадбиркорлик субъектлари томонидан кўтарилган энг долзарб масалаларни ҳал этиш юзасидан аниқ чораларни белгилаш, кўриладиган чоралар ва эришилган натижаларни аҳоли ҳаёти сифатига қай даражада таъсир этаётганига алоҳида эътибор қаратиш керак.

Президентимиз таъкидлаганидек, ҳудудларни комплекс ривожлантириш ва жойлардаги муаммоларни ҳал этиш учун давлат ва хўжалик бошқаруви органлари раҳбарларининг масъулиятини ошириш масаласи доим диққат марказида бўлиши шарт.

Шундан келиб чиққан ҳолда, ҳудудлар, иқтисодиёт тармоқлари ва ижтимоий соҳанинг ривожланиш ҳолатини ўрганиш бўйича янги механизм жорий этиш учун махсус комиссия тузиш таклифини билдирди. Унга биноан, Бош вазир, Иқтисодиёт ва Молия вазирлиги мутасаддиларидан иборат бошқа масъул муассасалар билан биргаликда, бир ҳафта муддатда ҳудудларнинг ижтимоий-иқтисодий ривожланиш якунларини сарҳисоб қилишнинг янги концепциясини ишлаб чиқиш вазифаси юкланди.

Мамлакатимизни янгилаш ва ривожлантириш, жумладан, давлат идоралари фаолиятини такомиллаштириш доир янги вазифалар, биринчи навбатда, барча раҳбарлардан фидойилик, ташаббускорлик ва қатъий интизомни талаб этади, деди Президент Шавкат Мирзиёев.

Давлатимиз раҳбарининг таъкидлашича, барча ҳудудларда интизомга риоя этиш масаласи ўрганиб чиқилган ва жойларда қатъий талабчанлик ва назорат таъминланмаётгани, оқибатда ҳокимликлар ва идораларда интизом, жумладан, ижро ва меҳнат интизоми анча бўшашиб кетгани аниқланган. Хусусан, деярли барча ҳокимликлар ва қуйи идораларда ҳукумат қарорлари ижросини ташкил этиш учун ишлаб чиқилаётган чора-тадбирлар белгиланган вазифалар тўлиқ бажарилишини таъминламаяпти.

Шу муносабат билан давлат органлари ва корхона-ташкилотларда ижро ва меҳнат интизомига қатъий риоя этилиши устидан назоратни кучайтириш, камчиликларга йўл қўяётган раҳбарларнинг масъулиятини ошириш ва хулоса қилмаганларга нисбатан кескин чоралар кўриб бориш юзасидан кўрсатмалар берилди.

Бундан буён талаб, назорат, ўрганиш ва интизом масалалари янада қатъий эътиборда бўлиши керак. Барча даражадаги раҳбарлар фаолияти ва ишининг натижаларига шу мезонлар асосида баҳо берилади.

Президент Шавкат Мирзиёев йил якунланишига 5 ойдан кам вақт қолганини, бугунги кунда ҳар бир бўғиндаги раҳбарларнинг энг муҳим вазифаси 9 ой ва умуман, 2017 йил учун белгиланган барча прогноз ва мақсади кўрсаткичлар, дастур ва топшириқлар, айниқса, ҳудудларга сафарлар давомида берилган топшириқлар ўз вақтида ва сифатли бажарилишини таъминланишидан иборат эканини алоҳида қайд этди.

Йиғилишда сўзга чиққанлар Президент Шавкат Мирзиёев ташаббуси билан мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунларини баҳолаш, интизомни мустаҳкамлаш бўйича жорий этиладиган янги тизим раҳбарларнинг масъулияти ва жавобгарлигини янги поғонага олиб чиқишига ишонч билдирди, барча раҳбарлар бугун кўрилган масалалардан тўғри хулоса чиқариб, ташаббускорлик билан ўз кучи остидаги тармоқ ёки ҳудуднинг нафақат бугун, балки эртаси учун истиқболда барқарор ривожлантириш чораларини кўриши муҳим аҳамиятга эга эканини таъкидлади.

ЎзА.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҚАРОРИ

ҲУДУДЛАРНИНГ ЖАДАЛ ИЖТИМОИЙ-ИҚТИСОДИЙ РИВОЖЛАНИШИНИ ТАЪМИНЛАШГА ДОИР УСТУВОР ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

Қисқа давр мобайнида мамлакатни жадал ижтимоий-иқтисодий ва ижтимоий-сиёсий ривожлантириш, биринчи навбатда, қишлоқ жойларида аҳоли учун муносиб ҳаёт шароитларини яратиш, шунингдек, ислоҳотларни амалга оширишда фуқароларнинг бунёдкорлик салоҳиятини рўёбга чиқаришга қаратилган қатор муҳим давлат ва ҳудудий дастурлар, қонун ҳужжатлари қабул қилинди.

Сенаторлар ва депутатлар корпуси, фуқаролар йиғинлари, оммавий ахборот воситалари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари вакилларини кенг жалб этган ҳолда, жойларда ишларнинг ҳақиқий аҳволини ҳар томонлама ва чуқур ўрганиш, халқ билан бевосита мулоқотнинг сифат жиҳатидан янги ва самарали шаклларини жорий этиш бўйича аниқ мақсадга йўналтирилган чора-тадбирларнинг натижалари мазкур дастурлар ҳамда ҳужжатларнинг қабул қилинишига асос бўлди.

2017 — 2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини амалий рўёбга чиқариш доирасида қабул қилинган 20 дан ортиқ қонунлар, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 180 дан ортиқ фармонлари ва 450 дан ортиқ қарорларида назарда тутилган чора-тадбирларнинг сўзсиз, ўз вақтида ва сифатли ижро этилишини таъминлаш ҳозирги босқичда кўзланган мақсадларга эришишнинг муҳим шарти ҳисобланади.

(Давоми 2, 3-бетларда).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҚАРОРИ

ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИДА ПЕДАГОГИКА ЙЎНАЛИШИДА МАХСУС СИРТҚИ БЎЛИМЛАРНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

Бугунги кунда халқ таълими тизимида жами 15359 та таълим муассасаси, жумладан, 4893 та мактабгача таълим муассасаси, 9680 та умумий ўрта таълим мактаби, 23 та Меҳрибонлик уйи, 304 та болалар мусиқа ва санъат мактаби, 211 та "Баркамол авлод" маркази, 227 та болалар ва ўсмирлар спорт мактаби фаолият кўрсатмоқда. Уларда ўрта махсус, касб-ҳунар коллежларини ва билим юртларини битирган 97564 нафар педагог кадрлар фаолият юритмоқда.

Мазкур таълим муассасаларининг мактабгача, бошланғич, мусиқа, тасвирий санъат, чет тиллари, меҳнат таълими, жисмоний тарбия йўналишлари ва бошқа фанлар бўйича олий маълумотли педагог кадрларга бўлган эҳтиёжларини қондириш, туманлар ва қишлоқ жойлардаги таълим муассасаларини юқори малакали педагог кадрлар билан таъминлаш ҳамда уларни тайёрлаш тизимини жойларда ташкил этишни янада такомиллаштириш орқали таълим сифатини яхшилаш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Иқтисодиёт вазирлиги, Молия вазирлиги ҳамда Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликларининг 2017/2018 ўқув йилидан бошлаб олий таълим муассасаларида педагогика йўналишлари бўйича махсус сиртқи бўлимларни ташкил этиш тўғрисидаги таклифларига розилик берилсин.

(Давоми 3-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН ИЖОДКОРЛАРИНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ "ИЛҲОМ" ЖАМОАТ ФОНДИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

Жамиятимиз ҳаётида, ёш авлодни Ватанга муҳаббат, миллий ва умуминсоний қадриятлар руҳида тарбиялашда маданият, санъат ва оммавий ахборот воситаларининг ўрни ва аҳамияти тобора ортиб бораётганини ҳисобга олган ҳолда, мамлакатимиз ижодкор зиёлиларининг салоҳиятини тўлиқ рўёбга чиқариш учун уларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш ҳамда зарур шароит ва имконият яратиш, шунингдек, Ўзбекистон Бастакорлар уюшмаси, Ўзбекистон Бадиий академияси ҳузуридаги Рассомлар ижодий бирлашмаси (кейинги ўринларда — Ўзбекистон Рассомлар ижодий бирлашмаси), Ўзбекистон Театр арбоблари уюшмаси ва Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмасининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги, Ўзбекистон Бастакорлар уюшмаси, Ўзбекистон Рассомлар ижодий бирлашмаси, Ўзбекистон Театр арбоблари уюшмаси ва Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмасининг Ўзбекистон ижодкорларини қўллаб-қувватлаш "Илҳом" жамоат фондини (кейинги ўринларда — Фонд) ташкил этиш тўғрисидаги таклифи қабул қилинсин.

(Давоми 4-бетда).

ЭЛЛИК ЙИЛЛИК КАФОЛАТ

"Ангрен қувур заводи" унитар корхонаси маҳсулотлари буюртмачиларга манзур бўлмоқда.

Сифат — муваффақият гарови. "Олмалиқ кон-металлургия комбинати" акциядорлик жамиятининг "Ангрен қувур заводи" унитар корхонаси фаолияти билан танишган киши бунга яна бир карра амин бўлади. Негаки, бу ерда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг 85 фоизи Европа ва Осиё минтақаси давлатларига экспорт қилинаётган бўлса, қолган қисми ички бозорда сотилаяпти. Муҳими, харидорлар сони тобора ортиб бораётир. Хўш, бунинг сабаби нимада?

(Давоми 4-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

ҚАРОРИ

ҲУДУДЛАРНИНГ ЖАДАЛ ИЖТИМОИЙ-ИҚТИСОДИЙ РИВОЖЛАНИШИНИ ТАЪМИНЛАШГА ДОИР УСТУВОР ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Шу билан бирга, давлат ва хўжалик бошқаруви органлари, шунингдек, маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари ишини ташкил этиш ва фаолиятини баҳолашнинг амалдаги тизими олдимизга қўйилган вазифаларни самарали ҳал қилишга имкон бермаяпти. Хусусан,

биринчидан, ижро этувчи ва вакиллик ҳокимияти марказий органларининг маҳаллий давлат ҳокимияти органлари билан ўзаро ҳамкорлигининг даражаси ҳудудларда ечимини кутаётган муаммоларни ҳал қилиш бўйича уйғун фаолиятни таъминламайди. Аксарият ҳолларда уларнинг фаолияти бир марталик хусусиятга эга, алоҳида топшириқларни бажаришдан иборат бўлиб қолган. Бунинг устига, жойларда йиғилиб қолган муаммоларни ҳал қилиш бўйича лозим даражада ташаббус кўрсатилмаяпти;

иккинчидан, ижро этувчи ва вакиллик ҳокимияти органлари мансабдор шахсларининг ҳудудларга хизмат сафарларини самарали мувофиқлаштиришнинг мавжуд эмаслиги амалга оширилаётган чора-тадбирларнинг такрорланишига олиб келмоқда, оқибатда маҳаллий давлат ҳокимияти органларини асосий функционал мажбуриятларини бажаришдан чалғитмоқда;

учинчидан, ижтимоий-иқтисодий ислоҳотлар жараёнини баҳолаш амалиёти жойларда ишларнинг ҳақиқий аҳволини танқидий таҳлил қилишга асосланмаган, энг асосийси, эришилган иқтисодий кўрсаткичлар аҳолининг ҳаёт сифатига қай даражада ижобий таъсир этаётганлигига қатъий баҳо берилмаяпти. Республика давлат органларининг ҳудудлардан ажралиб қолганлиги ҳудудларнинг ўзига хос хусусиятлари, ривожланиш даражаси ва талаб-эҳтиёжини инобатга олган ҳолда, асослантирилган ва ҳар томонлама пухта ўйланган ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурларини ишлаб чиқиш имконини бермаяпти;

тўртинчидан, республика ва маҳаллий бюджет маблағларини шакллантириш ва тақсимлаш, инвестиция дастурларини ишлаб чиқиш ҳамда бажаришнинг амалдаги механизмлари, биринчи навбатда, энг устувор лойиҳаларни манзилли, ўз вақтида ва мутаносиб молиялаштиришни таъминламаяпти;

бешинчидан, ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг муҳим дастурларини амалга ошириш бўйича аниқ мақсадга йўналтирилган ишларни ташкил этиш ўрнига аксарият ҳолларда кўплаб йиғилишлар ўтказилмоқда ва уларнинг якуни бўйича чуқур ўйланмаган қарорлар қабул қилинмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Виртуал ва Халқ қабулхоналарига келиб тушган, аҳолини арзон уй-жой ва иш билан таъминлаш, сифатли коммунал хизмат кўрсатиш, соғлиқни сақлаш, таълим ва бошқа соҳалардаги ҳаётий муҳим масалалар кўтарилган бир миллиондан ортиқ мурожаатлар юқоридагилардан далолат бермоқда.

2017 — 2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясида белгиланган вазифаларни сўзсиз амалга ошириш, ишни ташкил этиш, биринчи навбатда, жамоатчилик олдида ҳисобот бериш шакллари ва услубларини тубдан такомиллаштириш, аҳолининг ҳаёт сифати ва даражасини юксалтириш, давлат органлари раҳбарларининг масъулиятсизлиги ҳолатларининг юзага келишига қатъий равишда барҳам бериш ҳамда маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг ташаббусларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш мақсадида:

1. Вазирлар Маҳкамаси, давлат ва хўжалик бошқаруви органлари раҳбарлари, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри, туманлар (шаҳарлар) ҳокимларининг эътибори Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарорларида назарда тутилган тадбирлар ва топшириқларнинг ижросини ташкил этишдаги жиддий камчиликларга, шунингдек, кўрилаётган чораларнинг кутилаётган натижаларни бермаётганлигига қаратилсин.

Кўрсатилган раҳбарлар Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҳужжатларида белгиланган вазифаларнинг сўзсиз ва самарали амалга оширилиши учун шахсан жавобгарлиги ҳақида огоҳлантирилсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталари, Вазирлар Маҳкамаси, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликларининг жойларда ишларни ташкил этишнинг қуйидагиларни назарда тутувчи мутлақо янги тизимини жорий қилиш ҳақидаги таклифлари қабул қилинсин:

Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар, туманлар, шаҳарлар ҳудудларини тегишлича Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри, туманлар (шаҳарлар) ҳокимлари, прокуратура, ички ишлар ва давлат солиқ хизмати ҳудудий органлари раҳбарлари бошчилик қиладиган комплекс ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш бўйича секторларга (кейинги ўринларда секторлар деб юритилади) бўлиш;

секторлар раҳбарларига ҳудудларни комплекс ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш вазифаларини ташкил этиш ва ҳал қилиш, шу жумладан, аҳолининг энг муҳим муаммоларини ечиш юзасидан жавобгарлик юклаш ҳамда ваколатлар бериш;

ҳудудларни Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири ва унинг ўринбосарларига 1-иловага мувофиқ бириктириш;

соғлиқни сақлаш соҳасидаги ислоҳотларнинг амалга оширилиши устидан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси томонидан парламент назоратининг самарали шаклларини жорий этиш;

ҳуқуқбузарликларни профилактика қилиш ва уларнинг барвақт олдини олиш бўйича комплекс чора-тадбирларнинг амалга оширилиши устидан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Сенати томонидан парламент назоратининг самарали шаклларини жорий этиш.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси ва Сенати Кенгашларига:

ислоҳотларнинг муваффақиятли амалга оширилишини таъминлашга қаратилган чора-тадбирлар тизимини ҳар томонлама ўрганиш, умумлаштириш ҳамда ишлаб чиқишга масъул бўлган депутат ва сенаторларни ҳудудларга бириктириш;

тегишли мансабдор шахсларнинг, биринчи навбатда, аҳоли олдида даврий ҳисобот бериш тизимини, уларнинг фаолиятини баҳолаш мезонларини, шунингдек, юклатилган вазифаларни лозим даражада бажармаганлик учун жавобгарлик чораларини назарда тутган ҳолда, соғлиқни сақлаш соҳасидаги ислоҳотлар, ҳуқуқбузарликлар профилактикаси ва уларнинг барвақт олдини олиш чора-тадбирларининг амалга оширилиши устидан парламент назоратининг самарали шаклларини жорий этиш бўйича ишларни ташкил этишнинг намунавий тартибини тасдиқлаш тавсия этилсин.

3. **Қуйидагилар секторлар раҳбарларининг асосий вазифалари этиб белгилансин:**

биринчидан, уй-жой коммунал ва йўл хўжалиги, энергия, сув ва иссиқлик таъминоти, транспорт қатнови, архитектура, арзон уй-жойлар қуриш, ҳудудларни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш, намунавий маҳалла ва хусусий уй-жой мулкдорлари ширкатларини шакллантириш соҳасидаги муаммоларни аниқлаш ва уларни ҳал этишга қаратилган чора-тадбирларни ўтказиш;

иккинчидан, [illegible] истеъмол бозорида нархларнинг барқарорлиги, ижтимоий соҳа объектлари, энг аввало, соғлиқни сақлаш, таълим ва бошқа муассасаларнинг самарали фаолият кўрсатишини таъминлаш бўйича таъсирчан чора-тадбирларни амалга ошириш;

учинчидан, ҳудудларни жадал иқтисодий ривожлантириш, шу жумладан, уларнинг табиий, иқтисодий ва инсон салоҳиятидан самарали фойдаланиш, [illegible] маҳаллий бюджетнинг даромад қисми ва ҳудуднинг экспорт имкониятларини кенгайтириш, жойларда замонавий бозор инфратузилмасини [illegible] туризм соҳаларини ривожлантириш, тадбиркорлик субъектларига амалий ёрдам кўрсатиш ҳамда янги иш ўринлари яратиш бўйича комплекс чора-тадбирларни амалга ошириш;

тўртинчидан, деҳқон хўжаликлари, томорқа учун ажратилган ерлардан мақсадли фойдаланиш, мева-сабзавотчилик, чорвачилик, паррандачилик, балиқчилик, асаларичилик [illegible] қишлоқ хўжалиги [illegible] фермер хўжаликларига кўмаклашиш бўйича чоралар кўриш;

бешинчидан, фуқаролар ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари билан ўзаро ҳамкорликда ҳуқуқбузарликлар, айниқса, вояга етмаганлар ва ёшлар ўртасида профилактика қилиш ҳамда уларнинг барвақт олдини олиш бўйича таъсирчан ишларни ташкил этиш.

4. Белгилансинки, секторлар ишини ташкил этиш 2-иловада келтирилган, қуйидагиларни назарда тутадиган Ҳудудлар ва туманлар (шаҳарлар)ни комплекс ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш бўйича ишларни ташкил этиш схемасига мувофиқ **"маҳалла — туман (шаҳар) — вилоят — республика"** тамойилига кўра амалга оширилади:

уйма-уй юриш ва аҳоли билан учрашувлар асосида ҳар қуйи бўғинда — **маҳаллада** долзарб муаммоларни аниқлаш, уларни бевосита жойида бартараф этиш юзасидан аниқ чоралар кўриш, туман (шаҳар)ни ривожлантириш бўйича дастурларга киритиш учун таклифлар тайёрлаш ва киритиш;

маҳаллаларда аниқланган муаммоларни ҳар томонлама чуқур таҳлил қилиш ва умумлаштириш асосида **туманлар (шаҳарлар)**ни [illegible] ривожлантириш бўйича "йўл хариталари"ни ишлаб чиқиш, тасдиқлаш ҳамда амалга ошириш, туманлар (шаҳарлар) халқ депутатлари Кенгашлари сессияларида ҳисобот бериш тизимини жорий этиш, қабул қилинган қарорлар ижросини назорат қилиш, Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳрини ривожлантириш бўйича дастурларга киритиш, шунингдек, [illegible] учун таклифлар тайёрлаш ва киритиш;

туманлар (шаҳарлар)да аниқланган муаммоларни ҳар томонлама чуқур таҳлил қилиш асосида **Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳрини** [illegible] "йўл хариталари"ни ишлаб чиқиш, тасдиқлаш ҳамда амалга ошириш, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар халқ депутатлари Кенгашлари сессияларида ҳисобот бериш тизимини жорий этиш, қабул қилинган қарорлар ижросини назорат қилиш, ҳудудий, шу жумладан, Ўзбекистон Республикаси инвестиция дастурларига таклифлар тайёрлаш ва киритиш, шунингдек, [illegible] учун таклифлар тайёрлаш ва киритиш;

ҳудудлар "йўл хариталари" амалга оширилишининг самарадорлиги юзасидан **Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси** томонидан [illegible] таҳлил ва умумлаштириш ўтказиш, [illegible] ҳудудий, шу жумладан, Ўзбекистон Республикаси инвестиция дастурларига [illegible] амалга ошириш, Ўзбекистон Республикаси Президенти олдида [illegible] ҳисобот бериш тизимини жорий этиш, қабул қилинган қарорлар ижросини назорат қилиш, [illegible] Ҳукумат қарорлари лойиҳаларини ишлаб чиқиш [illegible] этиш, шунингдек, [illegible] тўғрисида таклифлар киритиш.

5. Белгилансинки, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, халқ депутатлари вилоятлар ва Тошкент шаҳар, туманлар (шаҳарлар) Кенгашлари мажлисларида ҳар чоракда секторлар раҳбарларининг ҳисоботлари [illegible] эшитилади.

Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, халқ депутатлари вилоятлар ва Тошкент шаҳар, туманлар (шаҳарлар) Кенгашларига секторлар раҳбарларининг ҳисоботларини эшитишда қуйидаги масалаларга эътибор қаратиш тавсия этилсин:

тегишли даврда ҳудудлар ижтимоий-иқтисодий ривожланишининг танқидий баҳоси;

аҳоли, тадбиркорлик субъектлари, фермер хўжаликлари, ёшларни ташвишга солаётган долзарб муаммоларни, шунингдек, ҳудудни ривожлантиришга тўсиқ бўлаётган тизимли камчиликларни аниқлаш;

ҳудудни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг устувор йўналишлари ва [illegible] Ўзбекистон Республикасининг инвестиция дастурларига киритиш учун таклифларни муҳокама қилиш.

Ҳисоботларни эшитишда ҳудудни ривожлантириш жараёнига таъсир кўрсатишнинг, шунингдек, секторлар раҳбарлари [illegible] фаолиятини баҳолашнинг [illegible] воситаларидан бири сифатида қаралсин.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг Кенгашига [illegible] Халқ депутатлари вилоят, туман, шаҳар Кенгашининг намунавий регламентини [illegible] тавсия этилсин.

6. [illegible] 3-иловага мувофиқ [illegible].

7. Қуйидагилар ҳудудларга бириктирилган Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосарларининг асосий вазифалари этиб белгилансин:

[illegible]

8. Белгилаб қўйилсинки:

[illegible]

9. [illegible]

Мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунларини сарҳисоб қилишнинг янгиланган концепцияси [illegible]

[illegible]

ҳаёт даражаси ва сифатига реал таъсирини ҳисобга олган ҳолда макроиқтисодий таҳлил ўтказиш;

ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш аҳволи, маҳаллий ижро этувчи ҳокимият идоралари таклифлари, аҳоли эҳтиёжларининг ҳар томонлама ва чуқур таҳлили асосида Ўзбекистон Республикасининг инвестиция (давлат) дастурлари ва ҳудудларни ривожлантириш дастурларини шакллантириш;

ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш вазифаларини, шу жумладан, жойларда ечимини кутаётган муаммоларни ҳал қилишда давлат ва хўжалик бошқаруви органлари раҳбарлари ҳамда ходимларининг масъулияти ва ташаббускорлигини ошириш;

Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари бажарилишини назорат ва мониторинг қилишнинг таъсирчан механизмларини жорий этиш.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси бир ҳафта муддатда Мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунларини сарҳисоб қилишнинг янги концепциясини ишлаб чиқсин ва тасдиқласин.

10. **Ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш, иқтисодиёт тармоқлари ва ижтимоий соҳа аҳволини ўрганишнинг янги механизмларини жорий этиш бўйича комиссия 5-иловага мувофиқ таркибда ташкил этилсин.**

11. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси:

бир ой муддатда секторлар раҳбарлари, давлат органлари мансабдор шахслари ва ходимлари ўртасида мазкур қарор талабларини тушунтириш бўйича ишларни ташкил этсин;

2017 йил 20 августга қадар муддатда жойларда аниқланган муаммо ва камчиликларни ҳар томонлама таҳлил этиш ва умумлаштириш асосида намунавий "Йўл харитаси"ни ҳамда секторлар раҳбарларининг намунавий иш тартибини ишлаб чиқсин;

бир ой муддатда секторлар раҳбарлари фаолиятининг моддий-техника таъминотини яхшилаш бўйича комплекс чора-тадбирларни амалга оширсин;

2018 йил 1 январга қадар муддатда маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг фаолиятини ва бажарадиган ишлар ҳажмини танқидий ўрганиш асосида уларнинг тузилмаси, вазифалари, функция ва ваколатларини оптималлаштириш бўйича таклифлар киритсин.

12. Асоссиз, самараси кам, амалий аҳамиятга эга бўлмаган, давлат органлари ва бошқа ташкилотларнинг мансабдор шахсларига кераксиз маъмурий иш ҳажмини оширадиган ва юклатилган вазифаларни бажаришдан чалғитадиган идоралараро йиғилишларни ўтказиш қатъий тақиқлансин.

Давлат ҳокимияти органлари, давлат ва хўжалик бошқаруви органлари раҳбарларига ўтказиладиган йиғилишларга кўриб чиқиладиган масалаларга бевосита алоқадор бўлмаган давлат органлари, нодавлат нотижорат ташкилотларининг мансабдор шахслари таклиф қилиниши ва иштирок этишига йўл қўйилмаслиги кўрсатиб ўтилсин.

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси кўрсатилган талабларнинг қатъий бажарилиши устидан лозим даражада мониторинг олиб борилишини таъминласин.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси бир ой муддатда коллегиал йиғилишлар ўтказиш зарурatini асословчи аниқ мезонларни, уларда иштирок этувчи шахслар доирасини белгилашни, шунингдек, йиғилишлар якунларининг натижадорлигига талабларни назарда тутган ҳолда, барча даражаларда йиғилишларни ташаббус қилиш, унга тайёргарлик кўриш ва ўтказиш тартибини ишлаб чиқсин ҳамда тасдиқласин.

13. Ўзбекистон Республикаси Президенти девонининг Фуқаролар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари билан ишлашни назорат қилиш ва мувофиқлаштириш хизмати (Т. Худайбергенов) Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ва Ҳисоб палатаси билан биргаликда:

секторлар раҳбарларининг фаолиятини уларга юклатилган вазифаларнинг самарали бажарилиши юзасидан доимий мониторинг қилишни, ҳудудларнинг ривожланиш аҳволидаги реал ўзгаришлардан ва бошқа ҳаққоний мезонлардан келиб чиқиб, уларнинг фаолиятини холисона баҳолашни таъминласин;

Ўзбекистон Республикаси Президентига ҳар чоракда алоҳида ўрнак кўрсатган секторлар раҳбарлари, давлат органларининг мансабдор шахслари ва ходимларини рағбатлантириш ёки йўл қўйилган жиддий камчиликлар учун уларни лавозимидан озод этишгача бўлган жавобгарликка тортиш бўйича таклифлар киритсин.

14. Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Лойиҳа бошқаруви миллий агентлиги Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Иқтисодиёт вазирлиги, Инвестициялар бўйича давлат қўмитаси ва Ҳисоб палатаси билан биргаликда уч ой муддатда танқидий таҳлил асосида Республика ва маҳаллий бюджет маблағларини шакллантириш ва тақсимлаш, инвестиция дастурларини ишлаб чиқиш ва амалга оширишнинг самарали ҳамда шаффоф механизмларини жорий этиш бўйича Ўзбекистон Республикаси Президенти девонига таклифлар киритсин.

15. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А. Н. Арипов, Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчилари У. С. Исмаилов, В. А. Голишев, Т. А. Худайбергенов, О. Б. Муродов, Ўзбекистон Республикасининг Бош прокурори И. Б. Абдуллаев зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри,
2017 йил 8 август

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ "ҲУДУДЛАРНИНГ ЖАДАЛ ИЖТИМОИЙ-ИҚТИСОДИЙ РИВОЖЛАНИШИНИ ТАЪМИНЛАШГА ДОИР УСТУВОР ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА"ГИ ҚАРОРИГА ШАРҲ

Давлат ва жамиятни жадал ривожлантириш, аҳоли учун муносиб ҳаёт шароитларини яратиш мақсадида жойларда ишларнинг ҳақиқий аҳволини ҳар томонлама ва чуқур ўрганиш, халқ билан бевосита мулоқот ўрнатишнинг сифат жиҳатидан янги ва самарали шаклларини жорий этиш, айниқса, мамлакатимизнинг барча туман ва шаҳарларини қамраб олган ҳолда жойларга чиқиб фуқароларни қабул қилиш бўйича кенг қамровли тадбирлар амалга оширилмоқда.

Жойларда олиб борилаётган бундай ишлар натижасида аҳолини безовта қилаётган ижтимоий соҳа, уй-жой коммунал, йўл хўжалиги, электр энергия, ичимлик суви ва иссиқлик таъминоти, арзон уй-жойлар қуриш соҳаларидаги, шунингдек, тадбиркорликни жадал ривожлантириш, ҳудудларда инвестициявий ва ишчанлик муҳитини яхшилашга тўсиқ бўлаётган ўткир муаммолар аниқланмоқда.

Жойларда аниқланган муаммо ва камчиликларни бартараф этиш мақсадида, шунингдек, фуқароларимизнинг талаб ва таклифларига биноан қисқа вақт ичида шаҳарларда — кўп қаватли, қишлоқ жойларда намунавий лойиҳалар асосида арзон уйлар қуриш, ичимлик суви, иссиқлик таъминоти, канализация тизимларини ривожлантириш ҳамда модернизация қилиш, шунингдек, тадбиркорлик фаолиятини жадал ривожлантиришни таъминлаш, хусусий мулкни ҳар томонлама муҳофаза қилиш ва ишбилармонлик муҳитини сифат жиҳатидан яхшилашга доир дастурлар қабул қилинди ва амалга оширилмоқда.

Ушбу қабул қилинган ҳужжатларнинг ҳар бири мамлакатимизда аҳолининг тадбиркорлик кўникмаларини шакллантириш, ўзларининг бунёдкорлик имкониятларини тўлиқ ишга солиш, турмуш фаровонлигини оширишга қаратилган.

Шу билан бирга, давлат органлари ишини ташкил этишнинг амалдаги механизмлари, ижро этувчи ва вакиллик ҳокимияти органларининг бугунги кундаги ўзаро ҳамкорлиги ҳолати мазкур вазифаларни самарали амалга ошириш, аҳолининг кундалик муаммоларига ўз вақтида ечим топиш имконини бермаяпти.

Республика органларининг туман ва шаҳарлардан узилиб қолганлиги ҳар бир маъмурий-ҳудудий бирлик бўйича уларнинг ўзига хос хусусиятлари ва ривожланиш даражасини инобатга олган ҳолда манзилли амалий чораларни ишлаб чиқиш имконини бермаяпти.

Республика ва маҳаллий бюджет маблағларини шакллантириш ва тақсимлаш, инвестиция дастурларини ишлаб чиқиш ҳамда амалга оширишнинг жорий тартиби, биринчи навбатда, энг устувор лойиҳаларнинг манзилли, ўз вақтида ва мутаносиб равишда молиялаштирилишини таъминлай олмаяпти.

Маҳаллий давлат ҳокимияти органлари асосан кам аҳамиятли вазифаларни, кундалик топшириқларни бажариш билан банд бўлиб қолган. Фаолият кўрсатаётган комиссия ва гуруҳларнинг, сенатор ҳамда депутатларнинг ҳудудларга хизмат сафарлари етарли даражада ўзаро мувофиқлаштирилмаган тарзда амалга оширилмоқда. Вазирлар Маҳкамаси ҳамда бошқа юқори турувчи ижро ҳокимияти органлари эса ижтимоий-иқтисодий соҳанинг реал ҳолати билан боғлиқ бўлмаган макроиқтисодий масалалар билан банд.

Натижада фаолиятдаги такрорланишлар жойлардаги давлат ҳокимияти органларида самарасиз ортиқча юкламаларни юзага келтирмоқда, маҳаллий даражадаги жиддий камчиликлар эса деярли аниқланмаяпти ва бартараф этилмаяпти.

Давлат органларининг фаолияти натижаларини баҳолашда амалга оширилаётган ислоҳотлар ҳар бир одамнинг ҳаёти сифатини қанчалик яхшилаётгани, алоҳида олганда ҳар бир аҳоли пунктини қанчалик даражада ижтимоий-иқтисодий ривожлантираётгани эътиборга олинмаяпти.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Виртуал ва Халқ қабулхоналарига келиб тушган бир миллиондан ортиқ мурожаатлар юқоридагилардан далолат бермоқда. Уларда, энг аввало, аҳолини арзон уй-жой ва иш билан таъминлаш, сифатли коммунал хизмат кўрсатиш, соғлиқни сақлаш, таълим ва бошқа соҳаларда мавжуд бўлган ҳал этилиши зарур ҳаётий муҳим масалалар кўтарилган.

Бугунги куннинг бундай долзарб вазифаларини муваффақиятли ва самарали бажариш ижроия ва вакиллик ҳокимияти органларининг яқиндан ҳамкорлигини, Вазирлар Маҳкамасининг, давлат ва хўжалик бошқаруви органлари, шунингдек, барча даражадаги ҳокимликларнинг амалдаги иш услубини тубдан қайта кўриб чиқиш ва бу борада янги, такомиллашган механизмларни жорий этишни талаб этмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Ҳудудларнинг жадал ижтимоий-иқтисодий ривожланишини таъминлашга доир устувор чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарори ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришга доир қабул қилинаётган ҳужжатлар ва дастурларнинг, айниқса, қуйи поғонада сўзсиз амалга оширилишини таъминлашга йўналтирилган.

(Давоми 3-бетда).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ "ҲУДУДЛАРНИНГ ЖАДАЛ ИЖТИМОИЙ-ИҚТИСОДИЙ РИВОЖЛАНИШИНИ ТАЪМИНЛАШГА ДОИР УСТУВОР ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА"ГИ ҚАРОРИГА ШАРҲ

(Давоми. Бошланиши 1, 2-бетларда).

Мазкур ҳужжат ижроия ва вакиллик ҳокимияти органларининг аҳоли дуч келаётган мавжуд муаммоларни аниқлаш ва уларга ўз вақтида барҳам бериш ҳамда ҳудудларнинг ижтимоий-иқтисодий ривожланиш ҳолатини доимий ва манзилли ўрганиш борасида ҳамкорликда олиб бориладиган тизимли фаолиятини ташкил этишни назарда тутади.

Қарор билан Олий Мажлис палаталари, Вазирлар Маҳкамаси, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, ҳокимликларнинг қатор таклифлари маъқулланди. Жумладан, жойларда ишни ташкил этишда Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар, туманлар, шаҳарлар ҳудудларини комплекс ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш бўйича секторларга бўлишни назарда тутадиган мутлақо янги тизим жорий этилади.

Мамлакатимиздаги 14 та ҳудуднинг ҳар бирига Бош вазир ва унинг ўринбосарлари бириктирилади. Бунда улар томонидан ижтимоий-иқтисодий жиҳатдан орқада қолаётган 69 та туман ва шаҳарларнинг жадал ривожланишини таъминлашга алоҳида эътибор қаратилади.

Комплекс ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш бўйича секторларга Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри, туманлар (шаҳарлар) ҳокимлари, прокуратура, ички ишлар ва давлат солиқ хизмати ҳудудий органлари раҳбарлари бошчилик қиладилар. Улар жойлардаги ижтимоий-иқтисодий муаммоларни аниқлаш ва ҳал этиш бўйича аниқ мақсадга қаратилган тизимли ишларни бажарадилар.

Секторлар иши **"маҳалла — туман (шаҳар) — вилоят — республика"** тамойилига асосан амалга оширилади. Бунда асосий ишлар энг қуйи бўғин — **маҳалла**да бажарилиши зарур, яъни ҳар чоракда истисносиз барча уй хўжаликлари ва объектларга бирма-бир кирилиб, аҳоли билан бевосита мулоқот қилинади.

Маҳаллада аниқланган муаммолар бевосита жойида бартараф этилади. Жойида ҳал этишнинг иложи бўлмаган камчилик ва муаммолар эса сектор, туман (шаҳар) ва ҳудуд кесимида "йўл хариталари"га киритилади.

Ҳукумат миқёсида давлат, ҳудудий, шу жумладан, инвестиция дастурларини тасдиқлаш ва амалга ошириш, жойлардаги мавжуд муаммоларни бартараф этиш бўйича Ҳукумат қарорлари лойиҳаларини ишлаб чиқиш бўйича чоралар кўрилади.

Бу билан маҳаллалардаги муаммолар ва уларни ҳал этиш механизмлари ўртасида республика даражасигача узлуксиз алоқа ўрнатилади.

Жойлардаги муаммоларни ҳал этишда ўзида муаммоларни аниқлаш ҳамда уларни бартараф этиш йўлларини батафсил ва мукаммал қамраб оладиган "йўл хариталари" муҳим ўрин тутади. "Йўл хариталари" секторлар томонидан бошқа манфаатдор ташкилотлар билан ҳамкорликда ҳар чоракда тегишли ҳудуднинг ўзига хос хусусиятини инобатга олган ҳолда шакллантирилади ва амалга оширилади.

Шунингдек, мавжуд камчилик ва муаммоларни аниқлаш ва бартараф этишда, ҳудудларнинг ривожланиш жараёнига таъсир этиш ва сектор раҳбарларининг масъулиятини оширишда жорий этилаётган **халқ депутатлари Кенгашлари сессияларидаги ҳисоботлар тизими** марказий ўринни эгаллайди. Ҳар чоракда бўлиб ўтадиган сектор раҳбарларининг ҳисоботлари эшитувида ҳудудларга бириктирилган Бош вазир ва унинг ўринбосарлари, парламент аъзолари, фуқаролик жамияти институтлари вакиллари иштирок этадилар.

Давлат раҳбари томонидан Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, халқ депутатлари вилоятлар ва Тошкент шаҳар, туманлар (шаҳарлар) Кенгашларига секторлар раҳбарларининг ҳисоботларини эшитишда қуйидаги масалаларга эътибор қаратиш тавсия этилмоқда:

— тегишли даврда ҳудуднинг ижтимоий-иқтисодий ривожланишини танқидий баҳолаш;

— аҳоли, тадбиркорлик субъектлари, фермер хўжаликлари, ёшларни ташвишга солаётган долзарб муаммоларни, шунингдек, ҳудуднинг ривожланишига тўсиқ бўлаётган мавжуд камчиликларни аниқлаш;

— ҳудудни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг устувор йўналишларини ва давлат, ҳудудий, шу жумладан, Ўзбекистон Республикасининг инвестиция дастурларига киритиш учун таклифларни муҳокама қилиш.

Ҳисоботларни эшитишга ҳудудларни ривожлантириш жараёнига таъсир кўрсатишнинг, шунингдек, сектор раҳбарлари, маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари мансабдор шахслари масъулиятини оширишнинг муҳим воситаларидан бири сифатида қаралади.

Бундан ташқари, қарор билан Вазирлар Маҳкамаси томонидан ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш бўйича чораларнинг амалга оширилиши юзасидан Ўзбекистон Республикаси Президенти олдида ҳар чораклик ҳисобот бериш тизимини жорий этиш назарда тутилмоқда.

Янги тизимни жорий этиш бўйича ишларнинг асосий йўналишлари мазкур ҳужжат билан тасдиқланаётган Низом билан тартибга солинади. Унда янги тизимда ишлашнинг самарали шакл ва услублари, давлат идоралари ва ташкилотлари билан ҳамкорлик қилиш, сектор раҳбарларининг ваколатлари, жавобгарлик чоралари, ҳисобдорлиги ва уларнинг фаолиятини баҳолаш тартиби, шунингдек, ҳисобот ҳужжати сифатида марказлаштирилган тартибда тарқатиладиган сектор раҳбарларининг уйма-уй юриш дафтарини юритиши кўзда тутилган.

Маҳаллий даражадаги ижтимоий-иқтисодий муаммоларни ҳал этишга бўлган ёндашувнинг бутунлай ўзгаратилганлигини инобатга олиб, **Маҳаллани ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунларини сарҳисоб қилишнинг янгиланган концепцияси** жорий этилмоқда.

Якунларни сарҳисоб қилишда, биринчи навбатда, фуқаролар ва тадбиркорлик субъектлари манфаатлари инобатга олинади, энг муҳими, ҳисобот даврида эришилган макроиқтисодий кўрсаткичлар ҳар бир инсон ҳаётининг сифат даражасида амалда намоён бўлаётган-бўлмаётганлиги билан узвий боғланади.

Давлат раҳбари томонидан асоссиз, самарасиз паст, амалий аҳамиятга эга бўлмаган, давлат органлари ва бошқа ташкилотларнинг мансабдор шахсларига керакиз маълумот ва ҳажмини оширадиган ва уларга юклатилган вазифаларни бажарилишидан чалғитадиган идоралараро йиғилишларни ўтказиш қатъий тақиқланди. Бош прокуратурага белгиланган талабларнинг қатъий бажарилишини устидан мониторинг олиб бориш вазифаси юклатилди.

Давлат бошқарув органлари фаолиятини самарали ташкил этиш мақсадида ҳудудларнинг ижтимоий-иқтисодий ривожланиш ҳолатини, қонунчилик, Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Ҳукумати томонидан қабул қилинган қарорлар бажарилишини ўрганиш ҳудудларга бириктирилган Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ва унинг ўринбосарлари томонидан, қоида тариқасида, бир йўла комплекс ўрганиш (3-4 кун давомида) орқали мувофиқлаштирилиши белгиланди. Бунда ҳудудларга бириктирилган Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ва унинг ўринбосарлари иш вақтининг учдан икки қисмидан кам бўлмаган муддатини жойларда ишларнинг ҳақиқий аҳволини, шу жумладан, аҳоли билан мулоқот қилиш орқали ўрганишга ажратади.

Сектор раҳбарлари ва давлат бошқарув органлари мансабдор шахсларининг масъулиятини ошириш чораларига ҳамда уларнинг фаолиятига тизими баҳо бериб боришга алоҳида аҳамият қаратилган. Ушбу мақсадда Ўзбекистон Республикаси Президентига чоракда алоҳида ўрнак кўрсатган сектор раҳбарлари, давлат органларининг мансабдор шахслари ва ходимларини рағбатлантириш ёки йўл қўйган жиддий камчиликлар учун уларни жавобгарликка тортишдан то лавозимидан озод этишгача бўлган чораларни кўриш бўйича таклифлар киритиб борилади.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарорида ушбу соҳани тартибга солувчи асосий норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ишлаб чиқиш, жумладан, мазкур қарорни тўла татбиқ этиш натижалари таҳлилига кўра маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг тузилмаси, вазифалари, функция ва ваколатларини оптималлаштириш бўйича қатор топшириқлар мавжуд.

Қарорда, шунингдек, танқидий таҳлил асосида Республика ва маҳаллий бюджет маблағларини шакллантириш ва тақсимлаш, инвестиция дастурларини ишлаб чиқиш ва амалга оширишнинг самарали ҳамда шаффоф механизмларини жорий этиш зарурияти таъкидланган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Ҳудудларнинг жадал ижтимоий-иқтисодий ривожланишини таъминлашга доир устувор чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарори давлат органлари ишини ташкил этишнинг, энг аввало, ҳудудларда Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан қабул қилинган қарорлар, шунингдек, муҳим давлат ва ҳудудий дастурларнинг ўз вақтида ва сифатли бажарилишига имкон берувчи замонавий янги тизимнинг жорий этилишини таъминлайди. Бу, ўз навбатида, қабул қилинган қарор мамлакатимиз ҳар бир фуқароси ҳаёт сифатини яхшилашга қаратилган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҚАРОРИ

ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИДА ПЕДАГОГИКА ЙЎНАЛИШИДА МАХСУС СИРТҚИ БЎЛИМЛАРНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

2. Педагогика йўналишлари бўйича махсус сиртқи бўлимлар ташкил этиладиган олий таълим муассасалари рўйхати иловага мувофиқ тасдиқлансин.

Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш бўйича давлат комиссиясига ушбу рўйхатга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳуқуқи берилсин.

3. Белгилаб қўйилсинки:

олий таълим муассасалари таркибида ташкил этилган махсус сиртқи бўлимларнинг бакалавриат таълим йўналишларига қабул ўрта махсус, касб-хунар маълумотига ҳамда камида уч йил педагогик амалий иш стажига эга бўлган, мактабгача, мактаб ва мактабдан ташқари таълим муассасалари эҳтиёжлари асосида ушбу таълим муассасаларининг идоравий бўйсунувига мувофиқ тегишли вазирликлар ва идоралар томонидан бериладиган тавсияномага эга педагог кадрлар ҳисобидан амалга оширилади;

махсус сиртқи бўлимда ўқиш тўлов-контракт асосида амалга оширилади. Таълим йўналишлари бўйича битта талабани бир йиллик ўқитиш қийматини аниқлаш белгиланган тартибда амалга оширилади;

махсус сиртқи бўлимда ўқиётган талабаларга имтиҳонлар, синовлар топшириш, диплом, курс, лаборатория ва бошқа ўқув ишларини бажариш вақтида уларнинг асосий иш жойида ойлик маошлари сақланган ҳолда, бир ўқув йилида икки марта бир ойдан ўқув таътили берилади. Бунда ўқув таътиллари қоида тариқасида, умумтаълим муассасаларидаги қишки ва ёзги таътил вақтига тўғри келган даврда берилади ва уларга белгиланган тартибдаги йиллик меҳнат таътилларини бериш тартиби ҳам сақланиб қолинади;

тавсиянома берувчи вазирлик ёки идора, олий таълим муассасаси ва талаба ўртасида ўқишни якунлагандан кейин тавсиянома берган ташкилотда (таълим муассасасида) беш йилдан кам бўлмаган муддатда ишлаб бериш мажбурияти билан уч томонлама шартнома тузилади;

махсус сиртқи бўлимларда таълим йўналишлари хусусиятига қараб бир ўқитувчига тўғри келадиган талабалар сони нисбати амалдаги белгиланган норматив асосида белгиланади;

олий таълим муассасасида махсус сиртқи бўлим ўқув жараёнини ташкил этишга факультет декани мақомидаги бўлим бошлиғи раҳбарлик қилади.

4. Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш бўйича давлат комиссиясига 2017/2018 ўқув йили учун:

олий таълим муассасалари махсус сиртқи бўлимларида ўқиш учун тавсиянома берувчи вазирлик ва идоралар рўйхатини;

мактабгача, мактаб ва мактабдан ташқари таълим муассасалари эҳтиёжлари асосида вазирлик ва идоралар томонидан берилган таклифларни инобатга олган ҳолда, махсус сиртқи бўлимларга қабул квоталарини;

махсус сиртқи бўлимларга қабул қилиш тартиби ва мезонлари ҳамда уч томонлама шартнома шаклини тасдиқлаш топширилсин.

Келгуси ўқув йилларига қабул квоталари олий таълим муассасалари учун белгиланган тартибда тасдиқланади.

5. Педагогика йўналишлари бўйича махсус сиртқи бўлимлар ташкил этиладиган олий таълим муассасаларида иккинчи ва ундан кейинги олий маълумот бериш сиртқи таълим шаклида ташкил этилсин, бунда иккинчи ва ундан кейинги олий маълумот олиш бакалавриат таълим йўналишининг 2-курсидан (ўқув режалардаги фанлар фарқидан қатъи назар) камида 3 йил муддат этиб белгилансин.

2017/2018 ўқув йили учун махсус сиртқи ва сиртқи таълим шаклидаги ўқув жараёни истисно тариқасида жорий йилнинг 1 октябридан бошланиши белгилансин.

6. Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги ва Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги 2017 йил 30 сентябргача:

2017/2018 ўқув йили учун олий таълим муассасаларининг махсус сиртқи бўлимига 1-курсга талабаларни қабул қилишни юқори савияда ва адолатли ўтказилишини таъминласин;

олий таълим муассасаларининг махсус сиртқи бўлимлари ташкил этилган таълим йўналишларининг ўқув режаси ва фан дастурларини тасдиқласин, шунингдек, уларга мувофиқ фанларни ўқув адабиётлари билан таъминлаш чораларини кўрсин;

педагогика йўналишлари бўйича махсус сиртқи бўлимларда дарс беришга юқори салоҳиятга эга профессор-ўқитувчилар таркибини шакллантирсин;

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги билан биргаликда олий таълим муассасалари томонидан тасдиқланган штатлар жадвали, даромадлар ва харажатлар сметасига тегишли ўзгартиришлар киритишни ва улар белгиланган тартибда рўйхатдан ўтказилишини таъминласин.

7. Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети махсус сиртқи бўлим таълим йўналишлари бўйича малака талаблари, ўқув режалари ва дастурлари ҳамда ўқув ва ўқув-методик адабиётларни яратиш бўйича таянч олий таълим муассасаси этиб белгилансин ва унинг ҳузурида педагогика йўналишлари бўйича махсус сиртқи бўлимлар ташкил этилган олий таълим муассасаларининг ўқув-методик фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгаш ташкил қилинсин.

Қуйидагилар Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг асосий вазифалари этиб белгилансин:

махсус сиртқи бўлимлар орқали умумтаълим мактаблари, мактабгача ва мактабдан ташқари таълим муассасалари учун педагог кадрлар тайёрлаш таълим мазмуни замонавий талабларга уйғун ривожлантирилишини таъминлаш ҳамда мазкур жараёнларга илмий-методик раҳбарликни амалга ошириш;

махсус сиртқи бўлимлар ўқув жараёнларига илғор хорижий тажриба, замонавий педагогик ва ахборот-коммуникация технологияларини кенг жорий этишни ҳисобга олган ҳолда, малака талаблари, ўқув режалари ва дастурларини тизимли равишда такомиллаштириб бориш;

махсус сиртқи бўлимлар ўқув жараёнларига педагогика соҳаси олимлари ва мамлакатимизнинг етук мутахассислари жалб этилишини ташкил этиш;

педагогика соҳасининг долзарб илмий муаммоларини ҳал этишга йўналтирилган илмий изланишлар, жумладан, фундаментал, амалий ва инновацион тадқиқотлар олиб борилишини мувофиқлаштириш;

педагоглик касбининг жамиятдаги ўрни ва нуфузини ошириш, жумладан, ёшларни ўқитувчилик касбига йўналтиришга қаратилган тадбирларни ташкил этиш;

махсус сиртқи бўлимлар фаолият олиб бораётган олий таълим муассасаларининг илмий-педагогик салоҳиятини ошириш, жумладан, олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрларни мақсадли тайёрлаш, ҳудудлардаги олий таълим муассасалари педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш бўйича тизимли чора-тадбирларни амалга ошириш.

8. Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ва Молия вазирлиги 2017/2018 ўқув йилидан бошлаб Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети томонидан педагогика йўналишлари бўйича махсус сиртқи бўлимлар ташкил этилган олий таълим муассасалари зарур ўқув ва ўқув-методик адабиётлар билан таъминланишини молиялаштиришнинг аниқ чораларини кўрсин.

9. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги бир ой муддатда махсус сиртқи бўлимларга қабул қилиш тартиби, мезонлари ҳамда тузиладиган уч томонлама шартнома шаклини ишлаб чиқиб, белгиланган тартибда тасдиқлаш учун Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

10. Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда:

қонун ҳужжатларига ушбу қарордан келиб чиқадиган ўзгартириш ва қўшимчалар тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин;

ўзлари қабул қилган норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ушбу қарорга мувофиқлаштирсин.

11. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А. Н. Арипов ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси А. Н. Юнусходжаев зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри,
2017 йил 9 август

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ "ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИДА ПЕДАГОГИКА ЙЎНАЛИШИДА МАХСУС СИРТҚИ БЎЛИМЛАРНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА"ГИ ҚАРОРИГА ШАРҲ

Мустақиллик йилларида мамлакатимизда таълим-тарбия тизимини ривожлантириш, ёшларга замонавий билимларни бериш орқали уларнинг интеллектуал салоҳиятини ошириш, халқаро майдонда муносиб ўрин эгаллаши учун шарт-шароитлар яратишга қаратилган тизимли ишлар амалга оширилди. Жумладан, Ўзбекистон Республикаси Президентининг ташаббуси билан қабул қилинган 2017 — 2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясида мамлакатимизда узлуксиз таълим тизимини янада такомиллаштириш, ёшларга сифатли таълим бериш асосида уларни интеллектуал, эстетик ва жисмоний баркамол ривожлантириш, уларга таълим ва тарбия бераётган ўқитувчиларнинг юқори малакага эга бўлишини таъминлаш билан боғлиқ муҳим йўналишлар белгилаб берилди.

Бугунги шиддат билан ривожланаётган глобаллашув замонида ёшларимизни ёт ғоялардан асраш, уларда ғоявий ва ахборот хуружларига қарши мафкуравий иммунитетни кучайтириш, фан, техника ва технологияларнинг замонавий ривожланиш даражасига мос билим бериш орқали уларни ҳар томонлама баркамол қилиб тарбиялашда таълим муассасалари ўқитувчиларининг ўрни беқиёсдир.

Ҳозирги кунда ўқувчи ёшларимиз республикамизда фаолият олиб бораётган 15359 та таълим муассасаси, жумладан, 4893 та мактабгача таълим муассасаси, 9680 та умумий ўрта таълим мактаби, 23 та Меҳрибонлик уйи, 304 та болалар мусиқа ва санъат мактаби, 211 та "Баркамол авлод" маркази, 227 та болалар ва ўсмирлар спорт мактабида таълим-тарбия олмоқда. Ушбу таълим муассасаларида ўрта махсус, касб-ҳунар коллежларини олдинги йилларда битирган 97564 нафар ўрта махсус маълумотли ўқитувчи фаолият юритмоқда. Ўрта махсус маълумотли ўқитувчилар Қашқадарё вилоятида 13048 нафарни, Сурхондарё вилоятида 9447, Самарқанд вилоятида 8907, Қорақалпоғистон Республикасида 4835, Тошкент вилоятида 5004, Наманган вилоятида 4653, Хоразм вилоятида 4192, Андижон вилоятида 4260, Бухоро вилоятида 3366, Жиззах вилоятида 1871, Фарғона вилоятида 2048, Навоий вилоятида 1282 нафарни ташкил қилади.

Умумтаълим мактабларида фаолият юритаётган 112261 нафар бошланғич таълим ўқитувчисининг 41718 нафари (37,2%) ўрта махсус маълумотли. Жумладан, бошланғич таълим ўқитувчиларининг Қашқадарё вилоятида 9014 нафари (62,1%), Сурхондарё вилоятида 6035 нафари (53,2%), Қорақалпоғистон Республикасида 3144 нафари (41,4%), Самарқанд вилоятида 5551 нафари (42,7%) ўрта махсус маълумотли кадрлар саналади.

Мактабгача таълим муассасаларида фаолият юритаётган жами 57974 нафар педагог ходимнинг 36305 нафари (63%) ўрта махсус маълумотга эга.

Шу муносабат билан қабул қилинган Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Олий таълим муассасаларида педагогика йўналишида махсус сиртқи бўлимларни ташкил этиш тўғрисида"ги қарори олий таълим тизимида умумтаълим мактаблари, мактабгача ва мактабдан ташқари таълим муассасалари учун замонавий ўқитиш усулларини эгаллаган ўқитувчиларни тайёрлаш орқали ушбу муассасаларда таълим-тарбия сифатини ошириш, уларда дарс бераётган ўрта махсус маълумотли ўқитувчиларнинг олий маълумот олиш имкониятларини кенгайтириш учун зарур шароитлар яратишни назарда тутади.

Қарорга кўра, таълим муассасаларининг мактабгача, бошланғич, мусиқа, тасвирий санъат, чет тиллари, меҳнат таълими, жисмоний тарбия йўналишлари ва бошқа фанлар бўйича олий маълумотли ўқитувчи ва тарбиячиларга бўлган эҳтиёжларини таъминлаш орқали таълим сифатини яхшилаш мақсадида 2017/2018 ўқув йилидан бошлаб, 15 та олий таълим муассасасида педагогика йўналиши бўйича махсус сиртқи бўлимлар ташкил этилади. Бу, ўз навбатида, мамлакатимизнинг чекка туманларида, қишлоқ жойларида фаолият олиб бораётган ўрта махсус маълумотли ўқитувчиларнинг ўзлари истиқомат қилаётган вилоят марказларидаги олий таълим муассасаларида олий маълумот олишлари учун шароит яратади.

Олий таълим муассасалари таркибида ташкил қилинган махсус сиртқи бўлимларнинг бакалавриат таълим йўналишларига қабул мактабгача, мактаб ва мактабдан ташқари таълим муассасалари эҳтиёжлари асосида ўрта махсус маълумотга ҳамда камида уч йил педагогик амалий иш стажига, шунингдек, ушбу таълим муассасаларининг идоравий бўйсунувига мувофиқ тегишли вазирликлар ва идоралар томонидан бериладиган тавсияномага эга бўлган педагог кадрлар ҳисобидан амалга оширилади.

Қарорнинг эътиборли жиҳатларидан яна бири махсус сиртқи бўлим талабаларига қатор имтиёзлар берилиши билан боғлиқ. Жумладан, сиртқи бўлимда ўқиётган талабаларга имтиҳонлар, синовлар топшириш, диплом, курс, лаборатория ва бошқа ўқув ишларини бажариш вақтида уларнинг асосий иш жойида ойлик маошлари сақланган ҳолда, бир ўқув йилида икки марта бир ойдан ўқув таътили берилади. Бунда ўқув таътиллари, қоида тариқасида, умумтаълим муассасаларидаги қишки ва ёзги таътил вақтига тўғри келган даврда берилади ва уларга белгиланган тартибдаги йиллик меҳнат таътилларини бериш тартиби ҳам сақлаб қолинади.

Махсус сиртқи бўлимга қабул қилишда тавсиянома берувчи вазирлик ёки идора, олий таълим муассасаси ва талаба ўртасида ўқишни якунлагандан кейин тавсиянома берган ташкилот йўлланмасида кўрсатилган иш жойида (таълим муассасасида) беш йилдан кам бўлмаган муддатда ишлаб бериш мажбурияти билан уч томонлама шартнома тузилиши назарда тутилган.

Ушбу қарорда педагогика йўналиши бўйича махсус сиртқи бўлимлар ташкил этиладиган олий таълим муассасаларида иккинчи ва ундан кейинги олий маълумот бериш сиртқи таълим шаклида ташкил этилиши, бунда иккинчи ва ундан кейинги олий маълумот олиш бакалавриат таълим йўналишининг 2-курсидан (ўқув режалардаги фанлар фарқидан қатъи назар) камида 3 йил муддат этиб белгиланди.

Таъкидлаш жоизки, 2017/2018 ўқув йили учун махсус сиртқи ва сиртқи таълим шаклидаги ўқув жараёни, истисно тариқасида, жорий йилнинг 1 октябридан бошланади.

Қарорга мувофиқ, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети махсус сиртқи бўлим таълим йўналишлари бўйича малака талаблари, ўқув режалари ва дастурлари, ўқув ва ўқув-методик адабиётларни яратиш бўйича таянч олий таълим муассасаси этиб белгиланди. Унинг ҳузурида педагогика йўналишлари бўйича махсус сиртқи бўлимлар ташкил этилган олий таълим муассасаларининг ўқув-методик фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгаш фаолият юритади. Шунингдек, қарорда Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг педагог кадрлар тайёрлаш мазмунини замонавий талабларга уйғун ривожлантиришни таъминлаш билан боғлиқ асосий вазифалари белгилаб берилди.

Тегишли вазирлик ва идораларга 2017/2018 ўқув йили учун олий таълим муассасаларининг махсус сиртқи бўлимига 1-курсга талабаларни қабул қилишни юқори савияда ва адолатли ўтказишни таъминлаш, таълим йўналишларининг ўқув режа ва фан дастурларини тасдиқлаш, уларга мувофиқ фанларни ўқув адабиётлари билан таъминлаш чораларини кўриш топширилди.

Шунингдек, педагогика йўналишлари бўйича махсус сиртқи бўлимларда дарс бериш учун юқори салоҳиятга эга профессор-ўқитувчилар таркибини шакллантириш билан боғлиқ алоҳида вазифалар қўйилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Олий таълим муассасаларида педагогика йўналишида махсус сиртқи бўлимларни ташкил этиш тўғрисида"ги қарорининг қабул қилиниши умумтаълим мактаблари, мактабгача ва мактабдан ташқари таълим муассасаларининг юқори малакали педагог кадрларга бўлган эҳтиёжини таъминлаш билан бир қаторда, педагогик фаолият олиб бораётган ўрта махсус маълумотли ёшларнинг олий маълумот олиш имкониятларини кенгайтиради. Бу, ўз навбатида, педагоглик касбининг жамиятдаги ўрни ва нуфузини ошириш, жумладан, ёшларни тизимли асосда ўқитувчилик касбига йўналтиришга хизмат қилади.

Мазкур қарор мамлакатимиз узлуксиз таълим тизимини янада ривожлантириш, ёшларимизнинг маънавий баркамол, билимли, интеллектуал ривожланган бўлиб улғайишларини таъминлаш йўлидаги саъй-ҳаракатларга янги куч бағишлайди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН ИЖОДКОРЛАРИНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ "ИЛҲОМ" ЖАМОАТ ФОНДИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

2. Қуйидагилар Фонднинг асосий вазифалари этиб белгилансин:

Ўзбекистонда маданият, санъат ва журналистикани ривожлантириш учун маблағ ажратиш ва йўналтириш, бу борада тегишли дастур ва лойиҳаларни амалга ошириш;

Ўзбекистон Бастакорлар уюшмаси, Рассомлар ижодий бирлашмаси, Театр арбоблари уюшмаси ва Журналистлар ижодий уюшмасини моддий жиҳатдан таъминлаш, уларнинг фаолияти билан боғлиқ сарф-харажатларни молиялаштириш, мазкур уюшмалар аъзолари бўлган ва соҳани ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшган фахрийларга манзилли моддий ёрдам кўрсатиш;

Фонд томонидан молиялаштириладиган муассасаларнинг моддий-техника базасини изчил мустаҳкамлаб бориш, унинг тасарруфидаги мулкни бошқариш, Фонд уставида белгиланган вазифаларни амалга оширишда маблағлардан мақсадли ва самарали фойдаланиш.

3. Ўзбекистон ижодкорларини қўллаб-қувватлаш "Илҳом" жамоат фондининг Ҳомийлик кенгаши таркиби 1-иловага мувофиқ;

Ўзбекистон ижодкорларини қўллаб-қувватлаш "Илҳом" жамоат фондининг ташкилий тузилмаси 2-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

Белгилаб қўйилсинки, Фонднинг Ҳомийлик кенгаши томонидан лавозимга тайинланадиган ва озод қилинадиган ижрочи директор раҳбарлик қиладиган Ижроия дирекцияси Фонднинг ижро органи ҳисобланади.

Фонднинг Ҳомийлик кенгаши раисига Фонд томонидан молиялаштириладиган муассасалар раҳбарларининг таклифлари асосида, зарур ҳолларда ушбу муассасалар тузилмасига, ходимларнинг чекланган сони ва меҳнатга ҳақ тўлаш фонди доирасида ўзгартиришлар киритиш ҳуқуқи берилсин.

4. Фонднинг Ҳомийлик кенгаши (А. Н. Арипов):

Фонд даромад ва харажатлари бўйича прогноз кўрсаткичларини ҳар йили тасдиқласин;

Фонд маблағларидан фойдаланишнинг асосий йўналишларини белгиласин ва тасдиқласин;

Фонд зиммасига юкланган вазифаларни амалга ошириш учун манфаатдор давлат, нодавлат ва жамоат ташкилотларини, шунингдек, ҳомийларни жалб этсин;

Фонд Ижроия дирекциясининг даромадлари, харажатлари асосли эканини ва маблағлардан мақсадли фойдаланиш бўйича фаолияти тизимли назорат қилинишини таъминласин.

5. Қуйидагилар Фонд маблағларини шакллантириш манбалари этиб белгилансин:

Фондга Ўзбекистон Бастакорлар уюшмаси, Рассомлар ижодий бирлашмаси, Театр арбоблари уюшмаси ва Журналистлар ижодий уюшмасининг ҳудудий бўлимларининг ходимлари меҳнатига ҳақ тўлаш бўйича харажатларни молиялаштириш учун ажратиладиган бюджет маблағлари (субсидиялар);

Фонд ихтиёрига ўтказиладиган ижод уйларини ижарага бериш ва Фонднинг вақтинча бўш турган маблағларини жойлаштиришдан тушадиган даромадлар;

юридик ва жисмоний шахсларнинг хайрия маблағлари;

қонунчиликда тақиқланмаган бошқа манбалар.

6. Ўзбекистон "Маҳалла" хайрия жамоат фондининг Фонд ҳисоб рақамига 7 миллиард сўмни хайрия асосида ўтказиш тўғрисида;

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Бош прокуратура, Адлия вазирлиги, Олий суднинг Фондга ноқонуний йўл билан топилган ва мусодара этилган даромадлар ҳисобидан 13 миллиард сўм йўналтириш тўғрисидаги ташаббуслари маъқуллансин.

7. Белгилансинки, Фонд томонидан молиялаштириладиган муассасалар ходимлари меҳнатига ҳақ тўлаш ва уларни моддий рағбатлантириш тартиби Фонднинг Ҳомийлик кенгаши томонидан Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ҳамда Молия вазирлиги билан келишилган ҳолда ўрнатилади.

8. Фонд ва у молиялаштирадиган муассасалар 2022 йил 1 январга қадар барча солиқлар, шунингдек, давлат мақсадли фондларига мажбурий тўловлардан озод қилинсин.

Ушбу имтиёзлар тақдим этилиши муносабати билан бўшайдиган маблағлар фақат Фонд зиммасига юклатилган вазифаларни амалга оширишга йўналтирилиши белгилаб қўйилсин.

9. Ўзбекистон Бадиий академиясининг Тошкент вилояти, Бўстонлиқ тумани, Сойлиқ қишлоғи манзили бўйича жойлашган "Оқтош" ижод уйи Фонд томонидан барча ижодий уюшма ва бирлашмалар аъзоларининг тўлақонли дам олиши учун шароитлар яратиш мақсадида Фонд бошқарувига ўтказилсин.

Фонднинг Ижроия дирекцияси Фонд бошқарувига ўтказилаётган мулкдан самарали ва мақсадли фойдаланилишини таъминласин.

10. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги 2017 йилнинг 1 октябридан бошлаб Фондга Ўзбекистон Бастакорлар уюшмаси, Рассомлар ижодий бирлашмаси, Театр арбоблари уюшмаси ва Журналистлар ижодий уюшмаси ҳудудий бўлимларининг ходимлари меҳнатига ҳақ тўлаш бўйича харажатларни молиялаштириш учун бюджетдан маблағлар (субсидиялар) ажратсин.

Белгилаб қўйилсинки, Фонднинг маблағлари мазкур қарорнинг 9-бандида кўрсатилган муассасанинг сарф-харажатларини қоплаш учун ҳам ажратилади.

11. Ҳомийлик кенгаши:

бир ой муддатда Фонд устави, шунингдек, Фонд маблағларини шакллантириш тўғрисидаги Низом ва улардан фойдаланиш тартибини;

икки ой муддатда мазкур қарорнинг 9-бандида қайд этилган Ижод уйининг коттежлари ва меҳмонхоналарини Ўзбекистон Бастакорлар уюшмаси, Рассомлар ижодий бирлашмаси, Театр арбоблари уюшмаси ва Журналистлар ижодий уюшмаси аъзоларига улар ижод қилиш учун борганларида бериш тартиби тўғрисидаги Низомни ишлаб чиқсин ва уни ўрнатилган тартибда тасдиқласин.

12. Фонднинг Ижроия дирекцияси Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасининг Тошкент шаҳар, Алишер Навоий номидаги Миллий боғ ҳудудидаги биносида жойлаштирилсин.

13. Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги, Ўзбекистон Бадиий академияси бошқа манфаатдор вазирлик ва идоралар билан ҳамкорликда бир ой муддатда амалдаги қонунчиликка ушбу қарордан келиб чиқадиган ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш бўйича таклифлар Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

14. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазири А. Н. Арипов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти **Ш. МИРЗИЁЕВ**

Тошкент шаҳри,
2017 йил 9 август

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ "ЎЗБЕКИСТОН ИЖОДКОРЛАРИНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ "ИЛҲОМ" ЖАМОАТ ФОНДИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА"ГИ ҚАРОРИГА ШАРҲ

Кейинги пайтда мамлакатимизда ҳаётимизнинг энг муҳим соҳа ва тармоқлари ривожи бўйича билдирилган, кенг жамоатчилик томонидан қўллаб-қувватланган амалий таклиф ва лойиҳаларни изчил, вақтида ва сифатли амалга ошириш бўйича самарали тизим шаклланиб, муваффақиятли фаолият кўрсатаётганига гувоҳ бўлмоқдамиз.

Бунинг амалий тасдиғини Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг шу йил 3 август куни Ўзбекистон ижодкор зиёлилари вакиллари билан бўлган учрашувида маданият, адабиёт ва санъат соҳасини ривожлантириш бўйича илгари сурилган ғоят муҳим таклиф ва ташаббуслар Президентимиз томонидан қабул қилинаётган Фармон ва қарорлар билан мустаҳкамланиб, аниқ ҳуқуқий норма ва қоидалар сифатида ҳаётга жорий этилаётгани мисолида яққол кўриш мумкин.

Ана шу учрашувда мамлакатимиз ижодкор зиёлиларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, уларнинг салоҳиятини тўлиқ рўёбга чиқариш учун зарур шароит ва имкониятлар яратиш ҳақида ҳам долзарб вазифалар белгилаб олинган эди. Уларнинг ижросини таъминлаш мақсадида **Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан яна бир муҳим ҳужжат — "Ўзбекистон ижодкорларини қўллаб-қувватлаш "Илҳом" жамоат фондини ташкил этиш тўғрисида"ги қарор имзоланди.**

Қарорда мамлакатимизда маданият, санъат ва журналистикани ривожлантиришни маблағ билан таъминлаш, ушбу йўналишларда тегишли дастур ва лойиҳаларни амалга ошириш "Илҳом" жамоат фондининг асосий вазифаси сифатида белгилаб қўйилгани жуда муҳим аҳамиятга эга. Чунки шу пайтгача Ўзбекистон Бастакорлар уюшмаси, Рассомлар ижодий бирлашмаси, Театр арбоблари уюшмаси ва Журналистлар ижодий уюшмасини моддий жиҳатдан таъминлаш, уларнинг фаолияти билан боғлиқ сарф-харажатларни молиялаштириш, мазкур уюшмалар аъзолари бўлган ва соҳани ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшган фахрийларга аниқ йўналтирилган моддий ёрдам кўрсатиш сингари масалаларда муаммолар мавжуд эди. Мазкур Фонд ташкил этилиши билан уларнинг барчаси ижобий ечимини топадиган бўлди.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, "Илҳом" жамоат фонди юқорида тилга олинган ижодий муассасаларнинг моддий-техника базасини мунтазам мустаҳкамлаб бориш, уларга тегишли мулкни самарали бошқариш ишларига ҳам бевосита масъул саналади.

Қарорнинг яна бир муҳим жиҳати шундаки, унга биноан, Ўзбекистон ижодкорларини қўллаб-қувватлаш "Илҳом" жамоат фонди Ҳомийлик кенгашининг таркиби ҳамда Фонднинг ташкилий тузилмаси тасдиқланди, Фонднинг ижро органи бўлмиш Ижроия дирекциясининг фаолият кўрсатиш тартиби белгиланди.

Фонднинг даромад ва харажатлари билан боғлиқ йиллик прогноз кўрсаткичларини тасдиқлаш, унинг маблағларидан фойдаланиш бўйича асосий йўналишларни белгилаш ҳамда тасдиқлаш Ҳомийлик кенгашининг зиммасига юклатилди. Шу билан бирга, бу борада белгиланган вазифаларни амалга оширишга манфаатдор давлат, нодавлат ва жамоат ташкилотларини ҳамда ҳомийларни жалб этиш мумкинлиги ҳам назарда тутилган.

Яна бир муҳим масала — "Илҳом" жамоат фондининг маблағларини шакллантириш манбалари аниқ-равшан кўрсатилган. Хусусан, Ўзбекистон Бастакорлар уюшмаси, Рассомлар ижодий бирлашмаси, Театр арбоблари уюшмаси ва Журналистлар ижодий уюшмасининг ҳудудий бўлимларида ишлаётган ходимлар меҳнатига ҳақ тўлаш билан боғлиқ харажатларни молиялаштириш учун ажратиладиган бюджет маблағлари (субсидиялар), Фонд ихтиёрига ўтказиладиган ижод уйларини ижарага бериш ва Фонднинг вақтинча бўш турган маблағларини жойлаштиришдан тушадиган даромадлар, юридик ва жисмоний шахсларнинг хайрия маблағлари ва қонунчиликда тақиқланмаган бошқа манбалар шулар жумласидандир.

Президент қарорида "Илҳом" жамоат фондининг фаолиятини самарали йўлга қўйишга хизмат қиладиган принципиал жиҳатдан яна бир муҳим масала ўз аксини топган. "Илҳом" жамоат фонди ҳисоб рақамига давлат бюджетидан 20 миллиард сўм маблағ ўтказиб берилиши ижодий муассасалар фаолиятини янада яхшилаш ва уларнинг самарали фаолият кўрсатишини таъминлашга қаратилгандир.

Фонд томонидан молиялаштириладиган муассасалар ходимларининг меҳнатига ҳақ тўлаш ва уларни моддий рағбатлантириш тартиби Ҳомийлик кенгаши томонидан Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ҳамда Молия вазирлиги билан келишилган ҳолда ўрнатилиши белгиланган. Фонд ва у молиялаштирадиган муассасалар 2022 йил 1 январга қадар барча солиқлар, шунингдек, давлат мақсадли фондларига мажбурий тўловлардан озод қилинади, бунинг натижасида бўшайдиган маблағлар фақат Фонднинг зиммасига юклатилган вазифаларни амалга оширишга йўналтирилади.

Қарорда Фонд томонидан молиялаштириладиган ижодий уюшмалар ва бирлашмалар аъзоларининг тўлақонли дам олиши учун шароитлар яратиш масаласи ҳам инобатга олинган. Шу мақсадда Ўзбекистон Бадиий академиясининг Тошкент вилояти, Бўстонлиқ тумани, Сойлиқ қишлоғида жойлашган "Оқтош" ижод уйи Фонд бошқарувига ўтказилиб, бу ерда барча ижодий уюшма ва бирлашмалар аъзоларининг тўлақонли дам олиши учун зарур шарт-шароитлар яратилиши белгиланган.

Ўзбекистон Бастакорлар уюшмаси, Рассомлар ижодий бирлашмаси, Театр арбоблари уюшмаси ва Журналистлар ижодий уюшмасининг ҳудудий бўлимларида фаолият кўрсатаётган ходимлар меҳнатига ҳақ тўлаш бўйича харажатларни молиялаштириш учун Фондга давлат бюджетидан маблағлар (субсидиялар) ажратиш ҳам қарорда алоҳида таъкидланади.

Бир сўз билан айтганда, мазкур қарор Ўзбекистон Бастакорлар уюшмаси, Рассомлар ижодий бирлашмаси, Театр арбоблари уюшмаси ва Журналистлар ижодий уюшмасининг фаолиятини ривожлантириш, ушбу соҳалар вакилларини моддий ва маънавий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш ҳамда уларга муносиб иш ва дам олиш шароитлари яратиб беришни таъминлаш борасида янги имкониятлар очиб бериши билан улкан аҳамиятга эга.

ПАРЛАМЕНТДАГИ МУХБИРИМИЗ ХАБАР ҚИЛАДИ

Экспортчи корхоналар учун яна бир қулайлик

Президентимизнинг шу йил 28 июлдаги "Маҳаллий экспорт қилувчи корхоналарни рағбатлантириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарорига асосан, 2017 йилнинг 1 августидан эътиборан, экспорт қилувчи хўжалик субъектларига маҳсулотлар (ишлар, хизматлар) экспорт қилишдан валюта тушумларининг 25 фоизини мажбурий сотиш бўйича талаб бекор қилинди.

Ташқи бозорда ўз ўрнини топиш учун интилаётган маҳаллий корхоналарнинг рақобатдошлигини ва молиявий барқарорлигини мустаҳкамлаш мақсади сари қўйилган навбатдаги бу қадам Ҳаракатлар стратегияси доирасида мамлакатимизда ишбилармонлик муҳитини янада яхшилаш йўлида айни муддаодир. Мазкур тартиб хорижий ҳамкорлардан тушган валюта тушумларини корхоналарнинг ўз ихтиёрида қолишига шароит яратади. Бу эса тегишли маблағни чет элдан замонавий технологияларни келтириш, халқаро стандартлар ва сифат менежменти тизимларини жорий этиш, экспортбоп маҳсулотлар учун зарур хом ашёни харид қилиш имкониятини кенгайтиради.

Пойтахтимизда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Бюджет ва иқтисодий ислоҳотлар масалалари қўмитаси, Марказий банк ҳамда Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки ҳузуридаги Экспортни қўллаб-қувватлаш жамғармаси ҳамкорлигида ўтказилган семинар айни мавзуга бағишланди. "Экспортга йўналтирилган ва импорт ўрнини босадиган маҳсулот ишлаб чиқарувчи кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларини қўллаб-қувватлаш: ҳуқуқий асослар ва истиқболлар" мавзуидаги ушбу тадбирда қатор вазирликлар, давлат қўмиталари, Бош прокуратура, "Ўзстандарт" агентлиги, банк-молия тизими, манфаатдор ташкилотлар, олий ўқув юртлари вакиллари, ўттиздан ортиқ экспортчи корхоналар ҳамда журналистлар қатнашди.

Таъкидланганидек, мамлакатимиз иқтисодиётида хусусий сектор улушини янада ошириш, кичик бизнес субъектларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, шунингдек, республиканинг экспорт салоҳиятини кучайтириш, экспортчи корхоналарга қўшимча имтиёз ва преференциялар беришга доир ислоҳотлар тобора кенг кўлам касб этмоқда. Қисқа муддат ичида ушбу соҳада олтмишдан ортиқ норматив ҳужжатлар қабул қилиниб, ҳаётга тизимли татбиқ этилаётгани бунинг далили.

— Ташқи бозорларга маҳаллий маҳсулотлар олиб чиқиш ҳажмини оширишда, юртимизнинг экспорт географияси кенгайишида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари алоҳида ўрин эгаллайди, — дейди Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки ҳузуридаги Экспортни қўллаб-қувватлаш жамғармаси директори ўринбосари Марат Жўраев. — Хусусан, жорий йилда экспорт фаолиятини амалга оширган тадбиркорлик субъектларининг сони ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 504 тага ортди. Улар томонидан амалга оширилган экспорт ҳажми қарийб 120 миллион долларга кўпайди.

Бироқ сенаторлар тадбирда қайд этганидек, ҳали бу соҳада фойдаланилмаётган имкониятлар мавжуд. Ҳозирги вақтда экспортга йўналтирилган маҳсулотларнинг сифатини янада яхшилаш, қайта ишлашни кучайтириш, ўз навбатида, соҳага оид норматив-ҳуқуқий базани такомиллаштириб бориш талаб этилмоқда.

Тадбир иштирокчилари мамлакат маркетинг стратегиясини ишлаб чиқиш, замонавий фикрлайдиган тадбиркорлар синфини шакллантириш, ташқи бозорларда рақобатдошлиги юқори бўлган янги турдаги маҳсулотларни кўпайтириш, саноат корхоналари фаолиятини жадаллаштириш, маҳаллий брендларни илгари суриш масалаларини қизғин муҳокама қилдилар. Бундан ташқари, маҳсулотлар экспортида мувофиқлик сертификатларини олиш, халқаро стандартларни жорий этиш, божхона расмийлаштируви, солиқ имтиёзларини қўллаш, экспортга мўлжалланган юкни ташиш билан боғлиқ муаммолар ҳам ўртага ташланиб, улар ечими юзасидан таклиф ва мулоҳазалар билдирилди.

Фарида МАҲКАМОВА.

ЭЛЛИК ЙИЛЛИК КАФОЛАТ

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Аввало, айни кунда мисдан тайёрланган маҳсулотларга талаб ва эҳтиёж юқори. Хусусан, мис қувурлари маиший хизмат буюмлари тайёрлаш, саноат ҳамда қурилишда кенг қўлланилади. Кафолат муддати — 50 йил. Қолаверса, табиий таъсирларга чидамли, экологик тоза, инсон саломатлигига безиён. Албатта, булар — буюртмачилар учун мақбул жиҳатлар.

Бундан тўрт йил аввал Вазирлар Маҳкамаси қарори асосида ташкил этилган мазкур корхона ўз олдига бир йўла бир неча мақсадларни қўйган эди. Маҳаллий хом ашёдан мис қувурлари ишлаб чиқариш, маҳсулотлар турини кўпайтириш, янги иш ўринлари яратиш, мамлакат экспорт салоҳиятини юксалтириш ана шулар жумласидандир. Ҳозирги кунга келиб, бу борада кўзда тутилган вазифалар ижросига эришилаяпти.

Корхонада 200 киши иш билан банд. Улар томонидан ташқи диаметри 4,76 дан 29 мм.гача, девор қалинлиги 0,3 дан 1,5 мм.гача бўлган 30 га яқин турдаги юмшоқ, яримқаттиқ ва қаттиқ мис қувурлари ишлаб чиқарилмоқда. Бинобарин, жорий йилнинг биринчи ярмида жамоа томонидан 1552 тонна маҳсулот ташқи бозорга чиқарилиб, шартномалар ижроси 104,5 фоиз уддаланди. Бу кўрсаткич ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 78 фоиз кўпдир.

— Экспорт масаласини жуда содда тушунган эканман, — дейди корхона раҳбари Эрйигит Сулаймонов. — Мазкур жараённинг ичига кириб, у нақадар мураккаб амалиётлигига амин бўлдим. Чунки экспорт мамлакат обрў-эътибори, нозик дипломатия, мустаҳкам ҳамкорлик, юқори сифат каби қатор омилларни ўзида мужассамлаштирар экан.

Ёш раҳбар ўзимизда ва чет элда ташкил этилган кўргазма-ярмаркаларда қатнашиб, харидорлари сафини кенгайтирмоқда. Пировардида эндиликда жамоа маҳсулотлари Осиё, Европа мамлакатларидан ўтиб, Америка қитъасигача етиб бораётир.

Корхона сифат лабораторияси Германиянинг энг сўнгги русумдаги ускуналари билан жиҳозланган. Автоматлаштирилган ва компьютерлаштирилган дастгоҳлар маҳсулотнинг кимёвий, физик ва механик таҳлилларини ўтказади. Шунга кўра, ишлаб чиқариш жараёнлари назорат қилинади. Мана, тўрт йилдирки, бу борада харидорлардан бирор марта жиддий эътироз ёки шикоят келиб тушгани йўқ. Яна бир эътиборли жиҳати, хом ашё тозалиги билан ҳам боғлиқ. Чунки унинг асосий қисмини таъсисчи — "Олмалиқ кон-металлургия комбинати" акциядорлик жамияти етказиб бераяпти.

Ангрен шаҳрида йирик ва ноёб ишлаб чиқариш субъектлари кўп. Улар орасида "Ангрен қувур заводи" унитар корхонасининг ўз ўрни бор. Яратилган имконият ва қулай шарт-шароитлар эса мазкур жамоани янги-янги марралар сари ундамоқда.

Раҳматилла ШЕРАЛИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ҳасан ПАЙДОЕВ олган суратлар.

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2008 йил 15 январда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 845. 79 848 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоси келишилган нархда.

Газетамиз ҳақидаги маълумотларни юклаб олиш учун QR-кодини телефонингиз орқали сканер қилинг.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Девонхона (0-371) 233-52-55;
Котибият (0-371) 233-10-28; Эълонлар (0-371) 232-11-15.

ISSN 2010-6786

Таҳририятга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди. Реклама материаллари учун таҳририят жавобгар эмас.

Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.

Газета таҳририят компьютер марказида терилди ҳамда оператор М. Бегмуратов томонидан саҳифаланди.

Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси масъул. Босмахона телефони: (0-371) 233-11-07.

• МАНЗИЛИМИЗ:
100000,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Навбатчи муҳаррир — У. Файзиева.
Навбатчи — Ю. Бўронов.
Мусаҳҳиҳ — Ш. Машраббоев.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. ЎзА якуни — 01.08 Топширилди — 01.45 1 2 3 4 5 6